

# MILJÖPLAN

## Inledning

Visit Dalarna har kommunernas uppdrag att säkerställa att aktörerna i besöksnäringen får de bästa förutsättningarna att utvecklas, växa och göra fler, bättre och hållbara affärer. Destinationsbolaget Visit Dalarna AB ägs av Dalarnas 15 kommuner och har ett nära samarbete med 700 företag genom Dalarnas besöksnäring ekonomiska förening.

Visit Dalarnas arbete baseras på Strategi 2030 som, förutom sex strategiska utvecklingsområden, innehåller tre viktiga fokusområden varav hållbarhet är ett. Hållbarhetsarbetet blir allt viktigare ur flera aspekter, där miljöplanen är en viktig del i arbetet för miljömässig hållbarhet.

Hållbarhetsperspektivet ska finnas med i allt vi gör; när vi utvecklar nya produktområden och när vi stöttar besöksnäringens företag i deras hållbarhetsarbete. För dessa företag är det viktigt att kommunerna är delaktiga i hållbarhetsarbetet med ett besöksnäringssperspektiv.

Vår syn på miljömässig hållbarhet är att vi ska arbeta mot en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjlighet att tillgodose sina behov.

Denna miljöplan är framtagen utifrån hållbarhetsanalys av Visit Dalarna enligt Global sustainable tourism councils (GSTC) metodik. GSTC har tagit fram globala kriterier för hållbar besöksnäring.

## Syfte och mål

Syftet med denna miljöplan är att vägleda Visit Dalarna i arbetet med miljömässig hållbarhet mot uppsatta mål, där alla medarbetare ska känna till och vara delaktiga i uppfyllnad av målsättningar.

Målsättningen är att minimera Visit Dalarnas negativa miljöpåverkan genom insatser inom de områden där bolaget anses ha störst påverkan. Målsättningen ska bidra till att Visit Dalarna är delaktig i att uppfylla de regionala energi- och klimatmål som fastställts:

- Dalarna ska aktivt bidra till nationella energi- och klimatmålen om:
  - Minst 85 % utsläppsminskning till år 2045, jämfört med 1990
  - 70 % utsläppsminskning i transportsektorn till år 2030, jämfört med 2010
  - 100 % förnybar elproduktion till år 2040
  - 50 % effektivare energianvändning till år 2030 jämfört med 2005
- De konsumtionsbaserade utsläppen per person ska vara under 1 ton CO<sub>2</sub> år 2045
- Dalarna ska aktivt bidra till de energi- och klimatrelaterade målen i Agenda 2030



## Fokusområden

Genom en väsentlighetsanalys där alla medarbetare tillsammans diskuterade och prioriterade var Visit Dalarna, genom gemensamma insatser internt, kan göra störst förflyttning mot ökad miljömässig hållbarhet kom följande fokusområden fram:

- Hållbara transporter
- Prioritera miljövänliga och lokala produkter
- Hushålla med resurser

Fokusområden innebär inte att vi bortser från övriga områden inom miljömässig hållbarhet, utan att vi tydliggör en prioritering där vi bedömt möjligheten till störst positiv påverkan av våra handlingar internt.

## Hållbara transporter för minskat utsläpp av växthusgaser

Visit Dalarnas verksamhet är idag väldigt transportberoende då verksamhet och personal är utspridd över hela Dalarna samt består av två olika kontor i Rättvik och Falun.

Verksamheten ska, där det är möjligt, minska de transporter som bidrar till växthusgasutsläpp genom att välja fossilfria alternativ, åka kollektivt eller samåka, samt uppmuntra medlemsföretag och kommuner att göra detsamma bland annat vid våra egna event och i corporate kommunikation. Vid större kundaktiviteter, resor mellan kontor och vid gemensamma kundbesök ska om möjligt kollektiv transport föregå eller gemensam transport samordnas.

### Fordonsflotta

Visit Dalarna byter under 2022 ut delar av sin fordonsflotta till förmån för energisnåla bilar med låga utsläpp av kväve och koldioxid. Bytet är en del i Visit Dalarnas plan att köra 70 % fossilfritt/hybrida fordon till år 2030.

Påverkan av fastighetsägare för installation av laddstolpar alternativt tillhandahålla närliggande parkeringsplatser med laddstation intill kontor har genomförts under 2021 för att möjliggöra el- och hybridbilar i fordonsflotta.

### Resepolicy och policy för hemarbete

Visit Dalarna har en resepolicy som framhåller att alla medarbetare ska sträva efter att välja färdssätt med minsta möjliga miljöpåverkan, men med hänsyn även till tid och kostnad för att kunna utföra uppdrag på ett effektivt sätt.

I de fall det finns ett digitalt mötesalternativ för mötes-/utbildningstillfällen som kräver transport tas alltid hänsyn till såväl miljö, tid och ekonomi i förhållande till möteskvalitet och inlärningsmöjligheter digitalt kontra på plats.

En policy för distansarbete har utarbetats, vilket ger medarbetare möjlighet att arbeta hemifrån två dagar per vecka, vilket i sin tur bidrar till färre resor till och från kontor.



För att beräkna utsläpp av växthusgaser vid affärsresor finns en hemsida där det är möjligt att jämföra olika transportsätt. Medarbetarna uppmanas att använda hemsidan för att stämma av utsläpp i förhållande till tid och kostnad innan val av transport.

### **Klimatkompensation**

Visit Dalarnas flygresor står för en liten del av verksamhetens utsläpp jämfört med övriga transportsätt. Visit Dalarna kommer att se över eventuellt införande av klimatkompensation för kommande år, i de fall rimliga alternativ till flygresor saknas. Det prioriteras dock ej i nuläget på grund av liten påverkan i förhållande till övrig transport utan insatser riktar sig i stället mot att alltid se över alternativa transportsätt vid bokning.

### **Varutransporter**

Visit Dalarnas varutransporter står för en liten del av verksamhetens utsläpp jämfört med persontransporter. Det som har störst påverkan är transporter vid distribution av tryckt material. Upphandlad leverantör nyttjar idag Visit Dalarnas fordon som tankas med drivmedel som består av 42 % andel förnyelsebart drivmedel. Visit Dalarna påverkar även distributionen utifrån miljöperspektivet och försöker minimera körsträcka genom en distributionsplan.

<b>Målsättningar startår och mål</b>	<b>2021</b>	<b>2022</b>	<b>2025</b>	<b>2030</b>
Andel fossilfria/hybrida tjänstefordon	0 %	50%	50 %	70 %
Införande av samåkningstjänst		x		
Införa mätning av utsläpp affärsresa		x		
Distans per år totalt fordonsflotta	0 %	- 5 %	- 5 %	-10 %

### **Prioritera miljömässiga och lokala inköp**

Visit Dalarna ska i så stor mån som möjligt prioritera inköp från lokala producenter som erbjuder närodlade produkter, i första hand miljömärkta och/eller ekologiska produkter. Då lokala producenter inte finns att tillgå prioriteras svenska producenter, i första hand miljömärkta och/eller ekologiska produkter.

Visit Dalarnas upphandlingspolicy är tydlig med att miljömässiga krav ställs vid varje upphandling utifrån produkt/tjänst och att möjligheten för små företag att delta vid upphandling ska främjas. Vi ställer krav på att leverantören medvetet ska arbeta hållbart, i största möjliga mån, genom reglering i upphandlingspolicy.

Vid upphandling av trycksaker är miljömärkt papper ett krav. Visit Dalarna har även upphandlat svanen- och FSC certifierade tryckerier.

Inköp av engångsartiklar ska minskas och vid behov av sådana inköp ska miljövänliga och biologiskt nedbrytbara produkter prioriteras. Inga inköp av buteljerat vatten förekommer till kontor eller event.



Visit Dalarna bidrar till att minimera användandet av skadliga substanser och rengöringsmedel genom att påverka avtal med städleverantör. I de fall egna rengöringsmedel och hygienartiklar köps in eftersträvas alltid miljövänliga produkter.

I de fall Visit Dalarna ger bort gåvor till t.ex. föreläsare ska gåvan bestå av lokala produkter och den miljömässiga aspekten samt hållbar konsumtion ska finnas med vid beslut om gåva.

Profilprodukter inkluderas i upphandlingspolicy och ska alltid utgå från miljömässig hållbarhet och livscykel.

<b>Målsättningar startår och mål</b>	<b>2021</b>	<b>2022</b>	<b>2025</b>	<b>2030</b>
Trycksaker miljömärkt papper	100 %	100 %	100 %	100 %
Svanen/FSC-certifierade tryckerier	100 %	100 %	100 %	100 %
Representation i form av måltider och gåvor är lokala		100 %	100 %	100 %
Nolltolerans engångsplast ViD event		0	0	0

## Hushålla med resurser

### Trycksaksproduktion

Det största resursnyttjandet som kommer från Visit Dalarnas verksamhet bedöms vara från trycksaker. Trycksaker kommer fortsatt att produceras för att möta efterfrågan hos konsumenter och även kopplat till tillgänglighetsperspektivet, men där den digitala informationen utökas för varje år. Vid produktion av internationella magasin strävar produktionsansvarig alltid efter tvåårig hållbarhet för innehåll för att minska risken för överupplagor.

Till 2021 minskade Visit Dalarna antalet trycksaker genom färre utgivningar av Siljan Just nu från 7 till 5 utgivningar per år. Från 2021 har även ett arbete med att inventera överupplagor förbättrats vilket möjliggör än mer säkra beställningar för de trycksaker som ViD är ansvarig utgivare av. Sedan 2021 finns inte några turistbyråer i Dalarna, utan i stället ett urval av infopoints och större satsningar på digital information.

På sikt beräknas konsumentefterfrågan på tryckt material minska då digital information ökar årligen, Visit Dalarna fortsätter mäta överupplagor och justera utifrån efterfrågan i en påbörjad förflyttning mot ökad digital information framför trycksaker.

### Återvinning

Verksamheten ska arbeta aktivt med att minska mängden sopor och återvinna övrigt material. På samtliga av Visit Dalarnas kontor finns källsortering av: plast, metall, papper, kartong, matavfall, glas och batterier. Det finns dock möjligheter att förbättra logistiken, skyltning och uppmontra



medarbetarna att vilja bidra och göra rätt. Vid behov ska även påverkan av hyresvärd genomföras för utökade möjligheter.

### Förbrukningsvaror

Ej nödvändiga utskrifter av papper ska minskas genom att verksamhetens dokument hanteras digitalt i största möjliga mån, exempelvis vid upprättande och signering av anställningsavtal.

Information och uppmuntran att minska sina utskrifter går ut till varje medarbetare och finns även uttalat på alla utskriftsställen i verksamheten från och med 2022.

På toaletter finns kommunikation kring att använda mindre pappershanddukar och i kök uppmuntras minskad användning av pappershanddukar genom tillgång till disktrasor från 2022.

### Energibesparing

Visit Dalarna ska om möjligt välja miljömärkt energi, eller i annat fall energi från förnyelsebara källor. Visit Dalarna avser att verka för energibesparing där det är möjligt.

På kontoret i Falun ingår el i hyresavtal med hyresvärd. Hyresvärd har idag 98 % fossilfri energi till fastighet men arbetar med ökade krav på elleverantörer för att nå 100 % inom kort för alla sina fastigheter. All belysning på kontoret är smart belysning, där ingen lampa står på utan användning. Då kontoret är ett aktivitetskontor så lämnas inga datorer eller annan elektronik påslagen eller i ladd läge då medarbetare inte nyttjar dem.

Kontoret i Rättvik har tecknat avtal med elleverantör som levererar 100 % förnyelsebar energi. All belysning på kontorets nedervåning är smart belysning, där ingen lampa står på utan användning. På övervåning finns idag inte samma funktion. För att hushålla med energianvändningen i Rättvik införs under 2022 aktivitetskontor och en ombyggnation av kök som kommer möjliggöra att ett kök nyttjas som lunchrum i stället för dagens två samt minimerande av energiförbrukning när kontorsplatser ej nyttjas.

Visit Dalarna följer utvecklingen av möjligheter till att spara energi i de digitala lösningar man använder idag. IT följer utveckling av ekoservermiljöer och möjligheter till att minska energiåtgång i de digitala lösningar som utvecklas.

I kök där två diskmaskiner förekommer används lappsystem för att alltid fylla den ena maskinen full innan körning för att minimera användandet till max en maskindisk per dag, utom vid speciella mötestillfällen med många medarbetare på plats. Timers är installerade för eluttag.

Målsättningar startår och mål	2021	2022	2025	2030
Trycksaksproduktion, upplagor	575 000	- 0 %	- 20 %	- 50 %
Överskottsupplagor minimeras	> 5 %	> 5 %	> 5 %	> 5 %
Andel utskrifter kopieringsmaskiner	53 500	- 15 %	- 25 %	- 75 %
Fungerande källsortering alla kontor plast, metall, papper, kartong, mat, glas, batterier	1	2	2	2



Förnyelsebar energi, elavtal kontor      98 %      100 %      100 %      100 %

## Internt miljöarbete

Visit Dalarna ska löpande arbeta med att medvetandegöra och uppdatera bolagets medarbetare om hur de tjänster verksamheten erbjuder har en påverkan på miljön. Visit Dalarna ska förmedla den kunskap de besitter inom miljömässig hållbarhet vidare till besöksnäringens företagare.

## Uppföljning

Denna miljöplan ska årligen följas upp inom verksamheten för att säkerställa att miljöplanen följs av samtliga medarbetare samt för att identifiera förbättringsmöjligheter i planen.

Visit Dalarna förbehåller sig rätten att ändra i denna miljöplan. Den senaste versionen av planen ska alltid finnas publicerat på intranätet.